

B.A. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination
March/April-2023(Old Course)

SANSKRIT: P15 SANSKRUT BHASHA ANE SAHITYA (CORE/EC-15)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પદ્યખંડનો અનુવાદ કરો. (૦૮)
- Q.1 (A) Translate any two of the following passage: (08)
- ૧) તાત ચન્દ્રાપીડ વિદિતવેદિતવ્યસ્યાધીતસર્વશાસ્ત્રસ્ય તે નાભ્યમપ્યુપદેષ્ટવ્યમસ્તિ । કેવલં ચ નિસર્ગત એવ ભાનુભેદ્યમરત્નાલોકોચ્છેદ્યમ પ્રદીપપ્રભાપનેયમતિગહનં તમો યૌવનપ્રભવમ્ । અપરિણામોપશમો દારુણો લક્ષ્મીમદઃ । કષ્ટ મનન્જનવર્તિસાધ્યમપરમૈશ્વર્યતિમિરાન્ધત્વમ્ । અશિશિરોપચારહાર્યોત્યન્તતીવ્રો દર્પદાહજ્વરોષ્મા ।
 - ૨) યથા યથા ચેયં ચપલા દિપ્યતે તથા તથા દિપશિખેવ કજ્જલમલિનમેવ કર્મ કેવલમુદ્ગમતિ । તથાહિ ઇયં સંવર્ધનવારિધારા તૂષ્ણાવિષવલ્લિનાં વ્યાધિગીતિરિન્દ્રિયમૃગાણાં પરામર્શ ધૂમલેખા સચ્ચરિત ચિત્રાણાં નિવાસજીર્ણવલમિ ધનમદપિશાચિકાનાં તિમિરોદગતિઃ શાસ્ત્રદ્રષ્ટિનાં ।
 - ૩) અપરે તુ સ્વાર્થનિષ્પાદનપરૈર્ધનપિશિતગ્રાસગૃધૈરાસ્થાનનલિનીબકૈધૃતં વિનોદ ઇતિ પરદારાભિગમનં વૈદગ્ધ્યમિતિ મૃગયા શ્રમ ઇતિ પાનં વિલાસ ઇતિ પ્રમત્તતા શૌર્યમિતિ સ્વદારપરિત્યાગો વ્યસનિતેતિ ગુરુવચનાવધીરણમપરપ્રણેયત્વમિત્યજિતભૂત્યતા સુખોપસેવ્યત્વમિતિ નૃત્યગીતવાદ્યવેશ્યાભિસક્તી રસિકતેતિ મહાપરાધાક વર્ણનં મહાનુભાવતેતિ ।
- પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો. (૦૬)
- Q.1 (B) Explain with reference to context any two of the following. (06)
- ૧) અપરિણામોપશમો દારુણો લક્ષ્મીમદઃ । ૩) સરસ્વતીપરિગૃહીતમીર્ષ્યેવ નાલિઙ્ગતિ જનમ્ ।
 - ૨) ચન્દન પ્રભવો ન દહતિ કિમનલઃ । ૪) પુરુષોત્તમરતાપિ ખલજનપ્રિયા ।
- પ્રશ્ન-૨ 'શુકનાસોપદેશ' નું રસદર્શન કરાવો. (૧૪)
- Q.2 Appreciate critically on શુકનાસોપદેશ. (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૨ કથા અને આખ્યાયિકાનાં લક્ષણો આપી, કાદંબરીનું કથા તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- Q.2 Give definition of કથા and આખ્યાયિકા and evaluate કાદંબરી as a કથા ।
- પ્રશ્ન-૩ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે ટૂંકનોંધ લખો : (૧૪)
- Q.3 Write short notes any two of the following: (14)
- ૧) બાણસ્ય કવનમ્ । ૩) લક્ષ્મી વિશે બાણભટ્ટના વિચારો. Thoughts of બાણભટ્ટ: about લક્ષ્મી: ।
 - ૨) બાણસ્ય જીવનમ્ । ૪) ગુરુના ઉપદેશની મહત્તા
- પ્રશ્ન-૪ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે છંદ લક્ષણ-ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (૧૪)
- Q.4 Define any two meters of the following and explain their structure with illustrations: (14)
- ૧) અનુષ્ટુપ્ । ૩) દ્રુતવિલમ્બિત ।
 - ૨) ઉપજાતિ । ૪) વસંતતિલકા ।
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઇ એક પર સંસ્કૃતમાં નિબંધ લખો. (૧૪)
- Q.5 Write an essay in Sanskrit any one of the following: (14)
- ૧) ગીતા-સુગીતા કર્તવ્યા । ૩) સત્યાન્નાસ્તિ પરોધર્મઃ ।
 - ૨) વિદ્યાધનં સર્વધનપ્રધાનમ્ । ૪) ધન મહિમા ।